

Ketabton.com

پروانے

مربعہ ممتاز

پروفیسر

رابعہ ممتاز

(قول حقونہ پہ حق دیکوالی کئی محفوظ دی)

د کتاب نوم _____ پروئے
دیکوالہ _____ رابعہ ممتاز
د چاپ کال _____ ۱۳۷۷ھ
پرپس _____ جدون پرپس خیبر بازار پشینور
بیعہ _____ ۱۰۰ روپیہ
کاتبہ _____ محمد رسولہ پینتو اکبری

د موندلو درک

- ۱- یونیورسٹی بک ایجنسی
خیبر بازار پشینور
- ۲- معرفت عبد اللہ جانہ مغموم
د اکخانہ شاہین تاون
یونیورسٹی روڈ پشینور

د کورقونہ نمبر : ۵۷۰۳۳۶۹

”دُعا“

دَ حَيَا د رنھا کانو ترجمانه
دَ پرونو پرا وُنو شگهيانه

دَ مغموم صاحب تياره تياره کاله کبني
يو چيوه ده خدا ۽ دي تل لري رونبانه

سید صابر شاه صابر
برته کالک

پروٹے

پہ جنازہ می سپین پروٹے خورد کری
زہ خو لہ کورہ جا پروٹی نہ حُم

زما د مینے قاتل گری سرتور
زہ پہ پروٹی ہر وخت مخ پتوم

د بید نامہ داغ بہ راپوری کوئی تا
پام چچی پروٹی لہ می لاس راؤنہ

کلہ می تور کلہ می سپین پروٹے
ستاد نظر نہ داسی خان پتوق

فہرست

صفحہ	یکے	شمار
۹	عبداللہ جان معصوم	۱
۱۳	رابعہ ممتاز	۲
۱۶	خانہ کعبہ (نظم)	۳
۱۸	حُم دمینی نہ نن (نعت)	۴
۲۰	د عوا لور (نظم)	۵
۲۳	بیا د او بنکو زور دے پیوس مہ کوہ (غزل)	۶
۲۵	پہ تورو نیو شپو کبئی دید نونہ ٹومرہ کپری (غزل)	۷
۲۵	راشہ اشنا عمری کم دے	۸
۲۶	دخیل کبی نصر کورونہ (نظم)	۹
۲۹	مشران (نظم)	۱۰
۳۰	زما زبہ ماتہ کاسہ دہ (غزل)	۱۱
۳۲	مخ پچی رانہ پست نہ کپری خطا نشی (غزل)	۱۲
۳۳	ستاد غمونو سرہ لوچی کوم (//)	۱۳
۳۴	داستاد راتلو لاری کلبہ بی پی و پری رو بدی شی (غزل)	۱۴
۳۶	نوچی دنیا (نظم)	۱۵
۳۸	ستاد مین پی مشال لاس کبئی (غزل)	۱۶
۴۰	زبہ می ہر وختی و و بہ بی (غزل)	۱۷
۴۲	تمغہ امتیاز دی میارک شہ (نظم)	۱۸

۴۵	نه به د باران نه د بلی نه د سیلی قیصی	۱۹
۴۶	چیل قسمت نه خبر نه وم (غزل)	۲۰
۴۸	قسمت (نظم)	۲۱
۵۰	خیالونه وسوسې (نظم)	۲۲
۵۳	تاله به لالیه په لیمو درشم (غزل)	۲۳
۵۴	کور د بیلتون خورشه دا ئې شخه اوکوه (غزل)	۲۴
۵۶	د کلو لخته	۲۵
۵۷	ماته نو په سترگو اشارو خبرې مه کوه	۲۶
۵۸	رور (نظم)	۲۷
۶۰	زبه ئې د د غوښې شخه دکانې نه نو جوړنه دے	۲۸
۶۱	ستاد مینې د درېو تکیو په قلا کښې یه ناسته (غزل)	۲۹
۶۲	د اختر ورځ (نظم)	۳۰
۶۳	سماينه ئې پکارده نور ئې هڅم نه دي پکار (غزل)	۳۱
۶۴	د آسمان لمنې سرې شوې (غزل)	۳۲
۶۶	په هرڅه به تېرېږي دنک نو ا کمه دي نه وي	۳۳
۶۷	وارخطا وارخطا گورخم (غزل)	۳۴
۶۸	چیل خپلوان (نظم)	۳۵
۷۰	لوپسته	۳۶
۷۱	خط	۳۷
۷۲	د ژوند جو نگرې کښې ویرېږمه ده (غزل)	۳۸
۷۴	زما د زبه په آینه کښې ته ئې	۳۹

٤٥	حُئي خَلَق (نظم)	٤٠
٤٦	شْتَه پَه سِپَر لِي كِنِي دِ پَر مَلَوَتَه شْتَه دَه	٤١
٤٧	تَه چِي پَكِنِي نَه چِي اَشْنارَه پَه خَلقو خَه كُوم	٤٢
٤٨	مور (نظم)	٤٣
٨١	د بِنو دسر دِ پاسَه (غزل)	٤٤
٨٢	نن د باران شَبِه رَو بَدَدَه شَوَه چور پِي (غزل)	٤٥
٨٣	بِنَه اَخلاق (نظم)	٤٦
٨٤	پَه لِمو باندِي رَا وَاو پِي (غزل)	٤٧
٨٥	گِيلَه دِي پَه سِر سترگو دِي گِيلِي سره بَه كُور و	٤٨
٨٦	سَتامِينَه لالِيَه دَر و عَثَرَنَه شَوَه (غزل)	٤٩
٨٨	لور (نظم)	٥٠
٩٠	شپَه د اَنْظَار (نظم)	٥١
٩٤	لوبيه (نظم)	٥٢
٩٥	لوبيه (نظم)	٥٣
٩٨	فَرِياد (نظم)	٥٤
١٠٠	شاهِيَت (نظم)	٥٥
١٠٣	يادونته اَميدونته (نظم)	٥٦
١٠٤	پِنَتون (نظم)	٥٧
١٠٦	نصِيحت (نظم)	٥٨
١٠٨	مِينَه چِي پيدا شي فَنَا كِرِي نَه (غزل)	٥٩
١٠٩	تا چِي پَه سِگُو سِگُو كِنِي تَبِرَه كُورَه (غزل)	٦٠
١١٠	مِينَه (نظم)	٦١

۱۱۱	ستاد کبر انتها ده ته پوئے نه ئي (غزل)	۶۲
۱۱۲	دا چمن (نظم)	۶۳
۱۱۵	گيله (نظم)	۶۴
۱۱۸	بگاہ هي د آسمان ستوري په چپه نوله شمېرل (غزل)	۶۵
۱۱۹	زوي مورته (نظم)	۶۶
۱۲۱	د ژوند په دي کتاب کيڼي نخبه کوم يو حائ کيڼي کيڼ دم	۶۷
۱۲۲	نيره ستاد ميڼي دهر چانه زه پشومه (غزل)	۶۸
۱۲۳	په هر طرف چي ئي نوزه به ستا دلاس هماسم (غزل)	۶۹
۱۲۴	نواره زندگي شوه په غمونو په فکرونو (غزل)	۷۰

”پروئے“

درابعه ممتاز د شاعری دویم کتاب ”پروئے“ ساسو

په وړاندې دے - حقیقت ددے چې د ممتاز د ”سپیلني“
کتاب شاعري کله هرثو فني کمزوری لرې خو ددې خبرې نه
انکار نه شي کېدے چې لوستونکو د فني کمزوری باوجود د
سپیلني شاعري د پره خوښه کړه او کتاب چې په د پره مينه
واخستو او وې لوستو - درابعه ممتاز دویم کتاب ”پروئے“
لکه چې دنوم او چاپ په لحاظ ښکله دے - دغسې چې شاعري
هم ښکلې ده - زما په خیال چې دې کتاب کښې شاعري د
لوستونکو د اعتراض د پرخيال ساتلے دے او کوشش چې
کړے دے چې هر يو شعر دې په ناپ تول پوره وي -

د ”پروئي“ شاعري په هر لحاظ سره د ”سپیلني“

د شاعری په مقابله کښې په ناپ تول پوره ده - په غزلونو
کښې نوي خيالات - نوي جذبات روني استعمال
کړے شوي دي او کوشش په کښې دا شوه دے چې د
”پروئي“ په شاعري کښې جدت راپېدا شي - او رابعه
ممتاز په خپل دې مقصد کښې تر د پره حده پورې کاميابه
شوي ده - د جدت سره سره د پښتني ماحول خيال هم

ساتلے شوے دے - د مثال په طره، دا شعر ونه به ئې وا خلو -

ه چي لور دېوال ته خپشې فونېکا پرې به دلرې

په دې پښتو دېوالونو دراز خبرې نې شي

يا

د مينې سوال جواب چي د دېوال د پاسه (وشي)

که خبر وي که کچه وي دېوالونو نومره نوند کوي

دېوالونو د پښتني کلچر يو اهم جز دے او بيا کچه دېوالونه

خو د پښتونخوا د لارو کوڅو اصلي نقشه راکاښي -

ممتاز په خپلې شاعري کښې د پښتو ژبې دود دستور او د

لفظونو د استعمال د پرخيال ساتل دے (ورما په خيال چي دا د

دې خبرې ثبوت دے. چي د "سپېلني" نه پس شاعري کوشش

کړه دے چي د پروني شاعري د فن هغه ټولې تقاضې پوره

کوي چي د کومو په حقله به اکثر د لوستونکو دا اعتراض

کولو چي د سپېلني شاعري کښې فني کمزوري دي -

زما په خيال چي د "پروني" په لوستر به د لوستونکو

دا کيله تر د پرد حده پورې ورکد شي دلته به زه د لوستونکو

د تسلي د پاره درابعه ممتاز د مختلفو غزلونو نه يو شو

شعر ونه پېش کوم -

۱- - دامه وريه چي زه ستا په خبر ونه پوهېږم

په تته تته شربه دراز ونه ئي موره نوند کوي

۲- د چونگري لوگے بنه دے
زه ٿي اوشکو سره مل ڪم
معدوته به زه شه ڪم
چي زه يم پکني پر پشانه

۳- د بنگه و شرنگا ٿي اوري
د سگو ٿي خبر نه شو
آ زما ساده جانان چي
پد ڪم جهان کني اوسيري

۴- ما پد گودر چک منگ بيا کيسو دو
ستاد شملي ول راته بنڪاري بي نه
د غزل ند پس د ممتاز د نظم پد ميدان کني تگ هم ردې
د شاعري د پونج والي دليل و رکوي - حقيقت داد چي حني
حني نظمرته نو دخيال تو او جذبات تو پد لحاظ زه شاهڪار
گنيم - لکه " نوپتيد " " بنتون " " قسمت "

د نچس کلي خري کورونه او داسي نور چر نظمونه چي
کو شاعرانو بد دا مونسوعات چپرلي ويا - بهر حال درابعه
ممتاز دويم کتاب " پروتے " ستاسوپد بنگني دے او
ورسه د نچس دريم کتاب " گلونه پانچي پانچي " د چر

زر د چاپ کولو اراده هم لري - خدا ته دې اوکړي چې د
رابعه همتان دريم کتاب هم دې پر زر چاپ شي او د
پښتو په شاعرۍ کې د يو بل نوي کتاب اضافه اوشي
والسلام

عبدالله جان مغموم

منڻ

ما ڇي خپل اوائلي ڪتاب ”سپڀلني“ ڇاپ ڪولو نو دا
 اُميد ڀانه و ڇي ڀنڀانڊ رونهه خو ڀنڀندي به زما د ڪتاب سره
 دومره مينه اوکريي - نوزو د ڀنڀنتو رونهه خو ڀنڀندو ڇڀره منڻه
 ڪوم ڇي رونهه عموماً اوڻو ڀنڀندو و خسرماً زما ڪتاب پڊ ڇڀره
 مينه واخستو او وڃي لوستلو او زما دومره حوصله افزائي ڇي
 اوکريه ڇي نڻ داد ڇي زه خپل دويم ڪتاب ”ڀڀرونه“ پڊ ڇڀري ڇڀري
 ڇاپ ڪوم ڇي رونهه خو ڀنڀندي به د ”ڀڀروني“ سره هم دومره
 مينه اوکريي لکه ڇومره ڇي ڇي د ”سپڀلني“ سره ڪڀري وه -
 او زه بد دڊي جوگه شم ڇي خپل دريم ڪتاب ”گلونه ڀانهي
 ڀانهي“ ڇاپ ڪولو ته ملا او ترم -

زما د اولي ڪتاب ”سپڀلني“ پڊ لوستون ڪو ڪڀي د
 خو ڀنڀندو و شمڀي زيات و او زما ڀه خيال ڇي ڀه دغه ڪتاب
 ڪڀي زما زياته شاعري د ڏنو ڀنڀندو و مياند و سره د تڀلو
 مسئلو او ڪشالو ڀه حقه وه نو ڏکڻه پڊ ڪڻي شمڀر ڪڀي خو ڀنڀندو
 ڪتاب واخستو او وڃي لوستو او ڀه دڊي رنگ ڇي د ڪتاب
 عزت افزائي او زما حوصله افزائي اوکريه د ”سپڀلني“ د شاعر
 ڀه حقله ڏڻي رونهه دا راڻي ڇر ڪنده ڪڀري ده ڇي ڇڀي شعرو

د فن تقاضې نه پوره کوي. نو ما دې روڼو ته دا دليل وړاند
 کړه وچې زه د شعر د فنې تقاضونه زيات مقصد له اهميت
 وړکوم په دې وجه چې فنې کمزور ته زيات خيال نه و
 ورکړه. کېدای شي چې اعتراض کونکو روڼو زما دا دليل نه
 وي خو بن کړه نو په دې وجه دې حل د "پروڼي" په
 شاعرۍ کېنې چې د مقصد سره سره د فنې تقاضو هم خيال
 ساتل دس او طمع لوم چې د لوستونکو دا گيله به ورکه
 شي "پرونه" هم زما غزلونو او نظمونو مجموعه ده -
 په نظمونو کېنې زما خو بن موضوعات کله کور - نغره
 او جارگه دي - او يا چې لورنخو، مور او زامن دي - په
 اکثر و نظمونو کېنې ما دغه کورونه د موقعي په مناسبت
 سره ستايلي يا کښلي دي - نو ستاينه په کېنې زيات او
 غندنه په کېنې کمه ده -

ما په خپله شاعرۍ کېنې مينې له اهميت وړکړه
 دس او کوشش چې کړه دس (هغه د پير گوهر يو نظم
 دس) زه غواړم چې قبوله دنيا مينه مينه شي " چې
 د مينې پېغام هرچاته اورسوم او دهر لوستونکي په
 زړه کېنې د مينې دا پېغام ځاې او نيسي -

د لوستو خداي نه دا طمع لوم چې پښتانه روڼه
 خو پندې به د "پروڼي" سره هم دومره مينه او کړي لکه
 چې د "سپلني" کتاب سره چې کړې ده او زما به دومره

حوصله افزائی او کوئی چچی خیل دریم کتاب " گلونه
پانہی پانہی " ہم در توره چاپ کویم -
انشاء الله

رابعه ممتاز

خانه کعبه

دائله کورې تاوېم له تا
خانه کعبه پي زارېم له تا

دائله کوره ارمان مي ته وي
اودخون زړگي درمان مي ته وي

لکه گل هسې غوړېم په تا
دائله کورې تاوېم له تا

دائله کوره سودا مي دېره
درنه تاوېم کناه مي دېره

لکه دشعې ژړېم په تا
دائله کورې تاوېم له تا

دائله کوره عزت دي دېر دے
په ټول جهان کني شهرت دي دېر دے

لڪه ڊپرڻي وريڻم پيءُ تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

ارمان ۾ نشته ڊڊي نه سڀوا
چي بس راحمه مڪي ته بيا بيا

چي هر چڪر کڻي ڄا وريڻم له تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

بنار ڊمڪي به هر ڀرومه ڄنگه
دا باقي ڙوند به ٿرومه ڄنگه

ممتاز به ڄنگه صبريڻم له تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

نعت

د مدینې منورې نه درخصتې پیه وخت

حَم د مدینې نه ن

داسې راته بنکاري زړه مې بیل شو د سینې نه ن
حَم د مدینې نه ن

ثومره موده ما په دغه طمعه تیره کړې وه
شپه ورځ مې یو کړې وه
ډېره وار خطاشوم چې خبرشوم دې نېټې نه ن
حَم د مدینې نه ن

زه خو د مودو نه دراتلو په طمعه ناسته وم
هر غم نه زه خلاصه وم
څنگه به ځان صبر کړم د دې خوږې قمې نه ن
حَم د مدینې نه ن

ما هو ^{صَلَّىٰ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} نَبِيٌّ دَرِبَارِ كِنِي لَبِي وَرُحِي تَرِي كَرِي
تُو وَرُحِي مِي تَرِي كَرِي
دَاسِي رَاتَ بِنكَارِي تَن مِ حَم دَرِي چِي نَه نَن
حَم دَمَدِي نِي نَه نَن

ماوِي چِي ^{صَلَّىٰ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} نَبِي نَه يَه دَرِي حَالَوَنَه وَايْمَه
شِيَه وَرُحِي بَه كِيَا يْمَه
زَرِي مِي دَرِي نَوَكِي نِي چِي زَه حَم پَاكِي رُو ضِي تَه نَن
حَم دَمَدِي نِي نَه نَن

دَحْوَا لَوْر

ستالقب دَ فرشتو د دے
پنه جنت کنيې ته پېدا ۱ ۱
ته نحو اهش د بيا بادم وې
په نامه باندي حوا ۱ ۱

ستا د پينو لاندې جنت د دے
نيک اولاد له لوء نعت د دے
ته ريشتيا چي جي بها ۱ ۱
په نامه باندي حوا ۱ ۱

که ته لورې نور رحمت ۱ ۱
که ته نورې نوراحت ۱ ۱
د خاوند د کور رنبا ۱ ۱
په نامه باندي حوا ۱ ۱

دنجیل کور ۾ ٿو کيڏاره
د ڀڄو ۾ ته غمخواره
هر ٻيچي باندې قدر ۾
په نامه باندې حوا ۾

د انسانن په تخليق کيڻي
هان سره کوي خدا ۾ شامله
په رضا خدا ۾ رضا ۾
په نامه باندې حوا ۾

چي ستا کور پر ۾ آباديڻي
مال اوسردي ڪه زار ٻيڻي
ته د صبر انتها ۾
په نامه باندې حوا ۾

هغه کور گل و گلزار شي
چي ستا په کيڻي روزگار شي
ته د خوب زيرگي شفا ۾
په نامه باندې حوا ۾

هره سخته تپروي ته
نور تپد کور ابادوي ته
ته د صير انتها ئي
په نامه باندې خوا ئي

د کور پچې خه بامېر وي
که هر شومره په تا ډېروي
په خدا ئي ته بنگلا ئي
په نامه باندې خوا ئي

په تخليق کينې د انسان
خدائے ستا واغست امتحان
په رضا د خدائے رضا ئي
په نامه باندې خوا ئي

ممتاز داسې کار اونه شي
ستا نامه بيد نامه نه شي
ته ساده د دې دنيا ئي
په نامه باندې خوا ئي

خان سا ته له هره توره د دنيا د هر پېغوره
همسې وې وړ خطا ئي په نامه باندې خوا ئي

بیا د اوبشکو زوردے ٲیوس مه کوه
وران ٲی ذریه کوردے ٲیوس مه کوه

ٲول بدن لوکے شولمه نه شو مه
دالاحتکه اوردے ٲیوس مه کوه

ته ٲی ٲی ٲی بکا سیا کتوله تلی
هغه محفل خوردے ٲیوس مه کوه

سترگی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی
ورک دکو خوردے ٲیوس مه کوه

مه کوه ممتاز ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی
هرشوک ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی

24

په تورو نیمو شپو کې دینو نه شو مره خوښ کړي
یو بل سره چې اوشی. - اولونو نه شو مره خوښ کړي

د امة وایه چې ستا په دې خبر و زه پوې نه شوم
په تمه پمته ژبه بیانونه شو مره خوښ کړي

د مینې سوال جواب چې د یو بل سره پرې اوشی
که خبر دي که کچه دي د پو اونه شو مره خوښ کړي

زموږ د صحبت قصه هم دلته نن پوره شه
زه ستا یم ته زما دې دا قولونه شو مره خوښ کړي

ارمان چې هغه تیر ساعت نو بیا په بېرته راشی
د مینې د کتاب زاپه با بونه شو مره خوښ کړي

ممتاز په صحبت کې تانه روستو پاتې نه شي
راخه د و فالار کې مزلونه شو مره خوښ کړي

راشه آشنا عمر مڃي ڪم ڏي رهه
ڌڙو ڏيئا ڪيئي مڃي توري ڏي رهه

ما جو ڇل ڌڙو پڻه تسلي اودو ڪرو
جو پڻه ڌڙا دسترگو نم ڏي رهه

نن چي مڃي رهه له وراهه شوپي
ڌنڌي يڪ مڃي جو پڻه سم ڏي رهه

آسمان ڪيئي ستوري پڻه خندا شو ڪله
زما پڻه ڌڙو ڪيئي خوما تم ڏي رهه

ممتاز ڌڙو مڃي پڻه سلگو اودو شو
ڪله ڌڙا مڃي پڻه ڪم ڏي رهه

دخيل ڪلي خپ ڪورونڊ

ننڀي بيا پيه زرهه وريبي ، دخيل ڪلي خپ ڪورونڊ
هغه گهري وڃي لاري ، هغه برڪوز مالتونڊ

ادبر دامن پيه خواڪني ، مونڙه لوڀي به ڪوڀي
نه پيه مونڙه ڇا اواز وه ، نه زمونڙه ڇا خاڪار وه

مور وپلار به ٽپوس نڪرو ، ڇي ته ڪوم هڻي وڻي ولاڙه
داجمات ديه ڪه ججهه وه ، چلن لاره ده ڪه ساره

هريو ڪورڪني به ماما وه ، هريو ڪورڪني به بيو وه
داهول ڪلهي بيو ڪور وه ، داهول ڪلهي رور وخور وه

ڪه به ڇا ڪره بناڊي وه ، داهول ڪلهي خوشحالي وه
ڪه به ڇا ڪره خه غم وه ، هريو ڪس به سترگي نم وه

ڪه به جنڪ وه ڪه جهڪره ، يابه بل خه منله وه
مشران به ٽول راهول شو ، دهغو به فيصله وه

کشان به ٻي ملامت ڪرڻ ، پوي به ئي دوئي به هر صورت ڪرڻ
روغن جو ڀرڻ به زراوشو ، دشمني به پاڻي نه ٿو ڪرڻ

مسافر ڪه به ٿوڪ راغلو ، چي به ئي کلي کڻي خپل ٿوڪ
ڊڄري ٿو ڪرڻ به ئي اوڪرو ، بيا به هلڻه کڻي ميلهه وه

دهر چا به دغه فرض وه ، چي دے اوڻ ڪرڻ به ٿو ڪرڻ
ڪڏهين پيان اوڪرڻ شملوي ، ميلمستيا دي ددڪ اوڻي

ڪله ڪله به ٻي پلار هم ، ڪورتنه راغلو پڻه تلوار هم
چي جمات کڻي مسافر دے ، چي راغلو د سفر دے

بندوبست ددو ڪرڻ اوڪرڻ ، خه پاخه ڪرڻ خه ٿو ڪرڻ
ڪورڻ اوڻ ڪرڻ به ٿو ڪرڻ ، زمونن ڪله به ئي خوين نستي

نڪ ڪورڻ خه ڪرڻ لو ، نڪ ميلمه به شرميدلو
ڊپر ڪرڻ مينه ڊپر عزت وه ، د خلوص نه ڊڪ آفت وه

نن ٻي بيا پڻه زرهه دريندي
د خپل کلي خه ڪورونده

زما هغه وخت ياديني ، هغه خلق مي ياديني
هغه خلق چرته لارل ، هاغه خر کورون دوران شول

خه بنکلي شوي خه کورون ، د بخو خينتو برجونه
آکچ لاري بخي شوي ، دهر چا بيلي کوخي شوي

ديوبل نه خان اونغاري ، خيل غمخوران له ژاري
دهر چا شوچر کارونته ، دهر چا شويل کورونته

نه دور خور محبت شته ، نه دپلار مورخه عزت شته
په نفرت هر چاته گوري ، دهر چانه دوي مرروي

هر يوکس دبل نه تنگ دے ، خيل پردي سره په جنگ دے
زما دوي ته زره تنگيري ، زما خيل کله ياديني

زما هغه وخت ياديني ، زما هاغه خلق ياديني
خدايه داخنکه ژوندون دے ، هر يوکس دخان نه تنگ دے

دمتاز داسي خان حاني شوه

په ژراهم سود نه کييري

نن مي بيا په زره ورييري

دخيل کلي خري کورونته

مشران

پي زمونڙه مشران وو هغه خه شو
ددي کلي پي زبرگان وو هغه خه شو

پي بي شانده مينه ئي مونڙ سره کوله
پي په مونڙه به ډرگران وو هغه خه شو

مسلي جي به ئي زموښه حل کولي
نن هرکار ته مونڙ حيران يو هغه خه شو

پي دهر غريب ډپاره مور و پلار وو
پي د ټول کلي خپلوان وو هغه خه شو

مستان مونڙ به چاله خه تسلي و رکرو
مونڙ پخپله ډر پرديستان يو هغه خه شو

30

زما زبہٴ ماتہ کاسہ دہ
پرچی لور پہ لور ٿوڇي دي

د دردوتو د غمونو
خهٴ غمڙي شان قصي دي
کله صبر کله اويني کي
ننداره د زبہٴ گو مه

خهٴ پرېشانہ دي ونٿونه
خهٴ پرېشانہ وڙي شي دي

دا د اويني کو سڀا بونه
حوصلي به ٿي لاهو کڙي

په علاج ٿي نه پوهين م
د ژوند سختي مرحلي دي

31

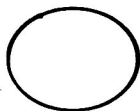
ستاد مینې مثال لاس کبې
په تیرو کبې یم روانه

تابه کوم خائے کبې پېدا کړم
اے زما خوبه جانامنه

خائے د زرونو خبردار دے
ته ددې نه خبرنه ئې

زه به تاله خدایه غوایم
اے زما یاره نادانته

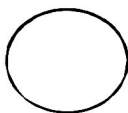
د خوبونگرې لوږې بنه دے
زه ئې اوښکو سره مل کړم

خچي رانه پٽ نه ڪوي خطائشي
مرهه به شم دغمه بي وفا نشي

تڪ خوزما زرهه ئي زما مينه ئي
پام ڪوهه جانيه دبل چا نشي

ستا په وعدو بيا دلته راغليم
هسي نه پرون پشاني رانشي

ستاد غمونو سره لوي کوم
مرا وو کلونو سره لوي کوم

ستا دراتلو په انتظار کيني کله
د پرو فکرونو سره لوي کوم

بي د غمونو چي نور هڅه نه لري
داسي بختونو سره لوي کوم

د خپل زړگي د تسلي دپاره
تېرو وختونو سره لوي کوم

د بيلتانه په تورو شو کيني ممتاز
د زړه زخمونو سره لوي کوم

34

داستا دراتلولاڙي ڪلڪ ٻنهي ڇڙي اوڀر ڏي شي
ڇي نه ڏي سوال جواب وي نه راتنگ ڏي بيا ڀڏي شي

داختله محبت ڏي ٻول نما ڊپاره خواست دے
اول ڏي خدائے نه عوارم بياره بار باند ڏي جهر ڳي شي

زه جواب درسي نڪرم ، جانيه خيله راشه
زره ڀي تانه ڪيله من ڏي چور ڳي ڀي ڪيلي شي

ڇي لوڙ ڊيوال ته خيڙي نو بڪار پير تي به دلري
ڀه ڏي چيتو ڊيوالونق دراز خيڙي ٻني شي

دلخه ڇي دمودو گيلي پٽيله ڪرو هواري
ڇي خدا خدا ڏوندي شي رنگيني ورجي شي شي

دا ساخفگان په هائے دے، خوز ما به هم برن اواري
ڇي ته راشي زما خواله نو ياري دي گيلي شي؟

ممتاز درته دانگ وائي راڄي صلح او ڪرو
ستامينه سيلاندرده په هر بنگي مح لسي شي

نوې دنيا

راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بڼه دنيا جوړه کړو

دې دنيا کې هېڅ نشته غموږ دي فکرونه دي
دې دنيا کې هېڅ نشته دردونه تکليفونه دي

دلته مينه نشته خداييگوشي هوسونه دي
دلته مينه نشته دلته خوشي مطلبونه دي

دلته څوک د مينې اصليت نه هم خبر نه دي
دا خوځناور دي ته به وي هېر و بشرنه دي

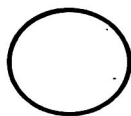
راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بيله دنيا جوړه کړو

يوه داسې دنيا چي پکښې د واره زړونه يوشي
يوه داسې دنيا چي پکښې دوه روخونه يوشي

هلته کښې به ته اوزه ديوبل ځني قربان شو
هلته کښې به مونږه دخپل خون زړونو درمان شو

راځه ممتاز چي د واره يوه تمې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه ښکلې دنيا جوړه کړو

38

ستاد مینې مشال لاس کښې
په تیرو کښې یم روانه

تایه کوم خائے کښې پیدا کوم
اے زما خوبه جاتانه

خائے دزرونو خبردار دے
ته ددی نه خبر نه ئی

زه به تاله خدایه غوارم
اے زما یاره نادانته

دجبونگری لوږې بنه دے
زه ئی اوښکو سره مل کوم

محلونہ بہ زہ خہ کرم
چی زہ یم پکنی پریشانہ

ممتاز ستا نصیب خراب دے
کہ تہ فکر ورہ اوکری

خپل جانان دی تپوس نہ کری
گیلہ مہ کرہ دبل چانہ

*

ذره ٻي هر وختي ڇو بيڙي
هڻج علاج ٿي نه ٺڪاريڙي

ڊي خيل ٽوند ته ٻيم حيرانه
ڇي په ڇه سخته ٽيريڙي

ٺاڪوڊي ڊي ڇي راياد ڪرم
دباران په شاني ٽارم

د غمون په مگرداب ڪنڀي
مي ڏوند ڪشتم ٽاويڙي

ٻي ڇي او ٻي قدري خو
اوس د خلقو ڪاروبار شو

د دنیا په دې بازار کېږي
اوس هم داسودا خرڅیږي

ستا یادونه زما زړه کېږي
و آسمان له ستورو ډیر دي

ته خبر نه یې جانیه
زما زړه تومره خوبیږي.

ممتان ټوله دنیا چاڼ کړه
یوهم درد یې پیدا نه کړو

چې غمونه ترېنه واخلي
داسې ټوک نه پیدا کیږي

تمغہ امتیاز دِ مبارک شہ

خپل خاوند عبد جا مغموں تہ دتمغہ امتیاز یہ اہستو
— عقیدت پرزوئی — (مستان)

اے دلور ہمت انسانہ
ستا ہمت تہ ہی سلام دے

اے پہ ہرچیا مہربانہ
ستا عظمت تہ ہی سلام دے

تہ پہ کلی پہ وطن کینی
چی پہ بنہ نامہ یادہری

کہ دے دور کہ دے تریوردے
تہ دہرچا پکارہری

تہ دڪوڀي خاورڀي جوڀي
تا کٽي ڪبر غرور نشته

په دستيا ڇي فرسته ڀي
ستا ڪتو کٽي ضرر نشته

ڇي هر ڪا ڪٽي ته نڀا دشوي
په تا فضل دالله دے

مبارڪ شه سلامت شه
دا آوز له هري خوا دے

زڪ غازی، شعیب ته ڪورم
خوشحالی نه په خندا دي

ڇي ضياء ڀي هم ڪورنل شو
نعمتونہ دالله دي

شکر او باسمه چ پرزۀ
خدايے تعالیٰ ته په سجده شم

پول غمونه رانه هېرشي
په الله الله اخته شم

خوشحالی دې خدايے نصیب کړه
اے زما د ژوند ملگریه

مبارک شه مبارک شه
دمتار د سر ټیگریه

خوښدو روښو او بچوته
دا اعزاز دې مبارک شه

ته لائق د دې اعزاز وي
دا امتیاز دې مبارک شه

نه به د باران نه د ږلمې نه د سيلې قيصې
مانه به ته نکرې اے آشنا ډېې وسې قيصې

زه به ستا خبرو ته بگاڼه صبا غونډ غونډ شمه
ته که پکښې نه کوې آشنا چرې پر دې قيصې

ماسره خوشه ورځې دا غم د اے لاليه چې
هسې نه ټوک او کړي ستا زما د آشنا يې قيصې

يوځلې په مونږ که هغه تېر وختونه بيا راشي
اوبه کړو يوبل ته د خوانې ادد مستې قيصې

مينه نوسور اور د سرې لېږ دې زه يې اوسومه
ماسره خو نشته د خندا او خوشحالي قيصې

نن که چرې ژوند وه دهغه وعدا رشتيا شوله
اوبه کړي مټان ته خو د مينې پخوانې قيصې

خپل قسمت نه خير نه دُم
چي به داسې خراب هم وي

چي آشنا به جدا کيږي
ژوند به داسې عذاب هم وي

که په لنډو لارو لار شپي
نومرل ته نه دسپږن ږي

د پټو ټولو په لار کښي
لختي هم وي اعراب هم وي

ستاد پير به کار اونه کړي
د تقدیر مالک نو هم شته

د تندی ذکرینو خان له
یو چور شوے کتاب هم وي

د خدائے و رکړه چې يها ده
ممتاز شک پکښې اونډه کړې

د غريب عاجز ناداره
په تندی کښې محراب هم وي

توگل په الله اوکړه
داروان شه د زړه سره

په دې تکو تورو شپو کښې
خلید ونکه مهتاب هم وي

قسبت

هغه پيغله ڇي ډېره موده د يو په نامه ناسته ده - او بيا
بل ته ورترغاړه کړې شوه - (ممتاز)

ستا په نامه ناسته اوس د بل شومه
زه دکه کورۍ ادل بدل شومه

اوسوزه قسمت د لوبو اوسوزه
څنگه رنگ په رنگ خاورې نجل شومه

زه پټه لومې پټه لمبه شومه
زه ڇي د نصيب په اورجل بل شومه

تخت او تخت خود ورپه د خدای لاکټي دي
سترې ددي ژوند د سخت مزل شومه

هره یوه ورس د بېلې سخته وي
پانې پانې زه کله دکل شومه

گرځم په خيالونو په سوچونو کې
څنگه ناخبره زه د بل شومه

کوبې د قسمت ممتاز وراينې نه
شومه زه واده خوپه کوم چل شومه

خیالونہ وسوسہ

سیم پہ کومہ ہوا مستہ
زرہ پہ کوم خیال کبھی روانہ

» دنیا پہ » پی بازار کبھی
ناخبرہ » خپل حاستہ

ماوہی پی تل خوانی بہ وی
پہ رنگ رنگ خوشالی بہ وی

نہ بہ غم نہ بہ فویا وی
ہریوکس بہ پہ زرہ بنا وی

مور پلار به وي خپلوان به وي
خوابه ښکلي دوستان به وي

هم به کور هم به مالت وي
ډېر به مينه محبت وي

نوچي رودو دخت تير يږي
نوغومنه ي ډير يږي

نه ي پلار اونه ي مور شته
نه ي دور شته نه ي خورشته

خوښدې روڼه ي جدا دي
هغوي ټول دبلبل چا دي

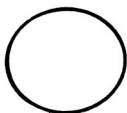
تصوړ کښي ي گرځيږي
د بابا کور ي ياديږي

په خوبو خو کښي ي راشي
په ژړا ي شپه سبا شي

دې نه پس به خه رنھا شي
دې نه پس به خه بنکلا شي

اوس دمرگ راسره غم دے
اوس مي خدايگو عمر کم دے

ممتان خدائے دي عفه اوکړي
اوس خوهر وخت دا دعا کوم

تاله به لاليه په ليمو درشم
تاله به په غنوپه اغزو درشم

ته د اختر مياشتې بختورې ته
ستا کتوله زه به په يلو درشم

ماته پخواني خبرې مه يادو
زه به هم بيا جانه په گيلو درشم

ستا خفگان چې ياد کړمه پښېمانه شم
زه به اوس لاليه په جرگو درشم

خان به په پروفې کښې راپټ کړمه
زه به دې ديدن له په پر دو درشم

تاسره ممتان چې وعده کړې ده
تاله به د غنوپه چچو درشم

کور د بیلتون خورشه دای خه اوکړه
اوس پی دے دنیا کښې زړه لگېږي نه

زه دې په دیدن پسي رنخوره شوم
ستا دراتلو لارده چې لنډیږي نه

راشه داختر ورځ به رنگینه شي
بي له تانه زړه مې خوشحالیږي نه

ماله چې راچې نوپه رحما راشه
تکو تورو شوکتې دیدن کیږي نه

ما په گودر ډک منگه بیا کېښودو
ستا دشملې ول راته ښکارېږي نه

ستنا زما خبري ڏي اوري روري
ويمه جي ريار ڏي حصارين نه

زه به ڊاگيلڪ درتہ بل وقت اوکرم
خدا ٿيگو پڻ ڪيلو شوڪ خوشحالين نه

ماسم ڊما بنامه اوريبل خور ڪرلو
راشه پڻ تيار ڪئي شوڪ بنڪارين نه

ڪلڪ وڃي ڊرحم اوڪلڪ نه ڊرحم
بنه شوڪ جي ممتار لپوني ڪين نه

دَگلو لخته

په لاره ځي ټوله رپيښي کنه
پينغله يواځي ده ويرينښي کنه

چانه ډکي سترگي نه او چتښي
مړکي ته گوري چي شرميښي کنه

د تور اوريل گلان ځي پټ کره دو رو
د روڼو خور ده بد ناميښي کنه

په سپينو لچو ځي بنگري مزه که
د گلو لخته ده ماتينښي کنه

پرونه ځي تاؤ کړوله خان نه ممتان
کله ده پامنو کښي پتښي کنه

ماتہ تو پئے سترگو اشارو خبرې مکوه
ماتہ دچا مخکني دگيلو خبرې مکوه

هرخه چي ته واي راته اووايه پئه داکه نن
بيا راته پئه لارو پئه کوخو خبرې مکوه

ستازمادوزهار د خان پئه دي باندي لږ پوي کړه ته
ماسره د خلقو د جرگو خبرې مکوه

اووايه پئه داکه نن چي هرخه ستا پئه زه کني دي
بياد بچوسو لاندي داوچو خبرې مکوه

ژوند تو زمانيل د مے پئه نېته باندي به ختم شي
ماتہ ددعا او دخپرو خبرې مکوه

زه د ممتاز مخکني پئه شېبو شېبو ژر لے شم
ماتہ دسلگو داسو پاو خبرې مکوه

دور

دازما دسترگو تور دے
دازما دابسی زوئی دے

پئے آبار دبا با کور دے دازما دینئی رور دے
ما به غبن کینی لو بولو، ما به هر خائے گر خولو

دازما دزرهٔ به کور دے
دازما دمیبئی رور دے

چرتہ دے خوشحال دلو، ما به هلته رسولو
پئے دنها پی دمور کور دے، دازما دینئی رور دے

دے چی لوئی شولو عاقل شو
نو زما حق کینی جاہل شو

اوس زمانه ئي زره تور دے
دازما دميني دور دے

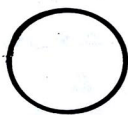
زما هم ترې زره خفه شو دگپي نرپس گيله شو
چي بي وچي دے مرور دے، دازما دميني دور دے

دور دخور لويه اسره وي
چل تهر کيني به دازه وي

په اباد دبابا کور دے
دازما دميني دور دے

چي په يو غن کيني لوئي شوي
هغه کله جدا شوي

دشطان هسي مخ تور دے
دازما دميني دور دے

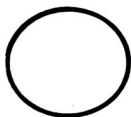
زرڳا ٻي دے دعوڻي خه ڊکائي نه خو جو پنه دے
ستا غونو دل کړو اے لاليه نور د زورنه دے

ته خو زما ژوند ټي زما زرڳا ټي زما مينه ټي
خه واپي زرگيه زرڳا ټي تانه خدايگو توره دے

کله چي ٻي ياد شي تو ٻي اوبسکي ٻي له سترگو چي
ما به به دې پوي کړي ستا په سينه کښي خواورنه دے

ته چي چرته خوښي ټي زه به عمر تېروم هلته
زه به ستا رضا کوم جان دې کښي خه پېغورنه دے

ته چي د ممتاز سره د ټول عمر لوڼونه کړي
دا دنيا فاني ده دلته ټول عمر له کور نه دے

ستا د مینې > دریو ټکوپه قلا، کښې یمه ناسته
شپه ورز پکښې تېروله > پردی خور ته یمه خلاصه

د آسمان ستورو ته گورم، ستا په کتبه دوی پوښی
جانم نوم ژر بختور دی، درته گوري بی وسواسه

ته چی کوم وطن کښې اوسی زما زړه به تاسره وی
ژوندی تاسره تړی ستا زما مینه ده راسته

ما د زړه کچکول کښې ایښی ستا د مینې خیراتونه
ښه کززان په زما کښې کښم ناسته که ملامت

په سینه باندې به درشم ستا مقام که را معلوم شو
د ممتان د و مرکه همت شته هسی نه چی ده ناراسته

دَاخْتَرُورْخُ

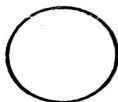
دا چي دي خُلي اختر وە ثومرە بنه وە
چي راغلي مي دلبر وە ثومرە بنه وە

ما دژوند خوانه په واره قربان کړي
شپه شوقدر ورخُ اختر وە ثومرە بنه وە

مسافر اشنا چي راغلو زه داچه وم
که به کورکه به بهر وە ثومرە بنه وە

ما په لپو به منگه راډکولو
دې چي ناست به په گودر وە ثومرە بنه وە

دممتاز لاس به يي نيولې وە په مينه
ثومرە بنکله مانیکر وە ثومرە بنه وە

ستا مينه ۾ ڀڪارده نور ۾ هڻج نه ڏي ڀڪار
دنيا ڏي ستانصيب شي زمانشته به شه ڪار

بڳاهه ۾ د آسمان ستوري به چيه نوله شميرل
مطلب ۾ بل شه نه و و مه ستا به انتظار

هر شه رقيب واي زه له تا ڪله صبرين م
بس ته ۾ د ز به سر ۾ نور به چا نه ڪوم اتبار

د مينه به يا غجه ڪينې ۾ يو ڪل به تخينه ڪرے
بددم به ۾ به اوريل ڪينې يا جو روم به ترينه هار

ستا مينه همت از خيل روند باندي ستوما ڪرے
يو ته زما ڀڪار ۾ نور ۾ هڻج نه ڏي ڀڪار

د آسمان لمنې سرې شوې
د ماښام تېرې خورېږي

ستا په طمعه یمه ناسته
شپه به خه رنگې تېرېږي

د راتلو تکل دې اوکړه
چې وعده دې هېره نه شي

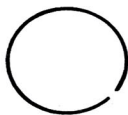
بې له تا د زرگي سره
په ماخدا اېگوڅه چل کېږي

د سحر نه تر ماښامه
زما دغه بس یو غم وي

هسي نه جي لوظه نه شي
ستا اقرار دروغ بنڪارين

دمتاز به ثومره ژوند وي
چي ستا نور انتظار اوکوي

بس اوس خيل وطن ته راشه
زړه جي تاپسي شوکيني

په هرڅه به تېرېږي - دنېک نو اکه دې نه وي
چې زړه دې پرې رغېږي - د اشناکه دې نه وي

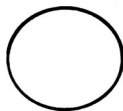
دا کور دې اے جانيه - تل په تا باندې آباد وي
چې ته پکښې گوځېږي - د دنيا که دې نه وي

باغونه سره کلونه دې همېش تر و تازه وي
بلبل دې په چغار وي - ديورا که دې نه وي

دا ستوري د آسمان دې همېشه داسې پر قېڼي
باران دې درحمت وي - د بربېستا که دې نه وي

ما مه پرېږده يواځې اندېښنې رانه چاپېر شي
هرڅو که خالق ډېر وي - نو بس ستا که دې نه وي

ممتاز د پښتني مېرمن - پروڼه بدنامه شه
که څوانه که زړه وي - د حيا که دې نه وي

وارخطا وارخطا ڪرڻم
سودائى شوم نه پوهڻم

تہ ٻي ڪومه ڇو لاري
زه ٻي ٿا پسي ڪرڻم

ماپي دي خبره پوي ڪره
دالفت انجام به داوي

مينه اوردے سور انڪار دے
زه شپه ورڻ پکڻي سوزڻم

وَم ڪلونو ته ٻي طمعہ
ڊچمن هي ابياري ڪره

ڪل زمانيب ڪڍي نشته
زه ٻي دي باندي پوهڻم

خيل خيلوان

راڻي خيلر خيلوانو ڀڄي نن ڊڀره مينه اوکڀو
مرگه نو راروان دے ارمانونه به بيا اوکڀو

ڀڄي ڌارو ڀڄه يوبل پسڀي بيا روستو نو ڀڄه خه
ڀڄه ڌونڊ به ٿول يو خه ڄو ديد نونه به نه اوکڀو

هغه وراڻي مسئي اوقصي به کڀو راسهڀي
ڀڄي موڙن ڀڄه يو خه کڀن و لڙ سوڀونه به ڀڄه اوکڀو

منم ڀڄي ڄو کيلي به موڀي زرو نو کڀي يوبل ته
يو خه ڀڄي مڃاڻ ڄو نو کارونه به ٿول نه کڀو

دا استاد زره خبه ڀڄي زماڊ پاره مرگ وه
زماڊ پوڻه کيله ده نور جنگونه به ڀڄه نه کڀو

را حئي چي بيايو حائے شو ديوييل سره په مينه
گيلې ماڅې به نه کړو و حوصلې به ډېرې او کړو

د ملک او قام د پاره د بنسټگري کار پکار د
چي ياد شو په دنيا کېنې تېس ونه به ډېر او کړو

مستان د پخوانو خلقو په څنگه بڼه مل و
اوبه په ډانگ بيلينې نه ، نعره به دغه او کړو

لوپتہ

تہ چي پٽ سر لوپتہ و اچي ڊبره بنه بنڪارين پي
پنٽي پيغلي دحيا يوه بتوتہ بنڪارين پي

دينگرو ڊڪ لاس چي اوچت کري سرد پي پتہ کري کلي
الله گواهه دے ماتہ سمہ فرشتہ بنڪارين پي

ديلار پٽ محکني چي گرڇي پي لکه حوره چي پي
چي سرد پي پتہ وي درونوا کني گلدستہ بنڪارين پي

دالوپتہ خوستا د سردا خه له گوري ورته
په سر پي و اچو چي بنه پتہ په پرده بنڪارين پي

شرم حيا دي ستا په ختہ کني اخلي وي بس
په دي خويونو به هر چا ته نه درنه بنڪارين پي

په سرد پي و اچو لوپتہ خان پکني پتہ کره کلي
ممتاز درزار شه گوره تومره خو خسته بنڪارين پي

خط

ماتہ دے پہ خط کبھی خدائے خیر چي خیر لکھي دي
ہنچ پري نہ پوہنم چي دي خیر راتہ و سيلي دي

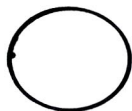
کہ دادی وي لکھي چي ما پسي ڈر پرہ مہ
دا خوشي خبري خوما پري اوريد لي دي

ستانصحتونہ زہ پلو پوري ٲول اوترم
تہ چي راپہ ياد شي ٲول مي ہغہ و سشد لي دي

خيل وطن تہ راشہ دجوارو دوری د پرہ دہ
و لي دي جانہ کوي بل ھاے ارو لي دي

داد خواندی شپي ور چي بہ ہچري بيا رانشي
تا پسي ممتاز د پرپہ سلگو سلگو ڈر لي دي

72

د ژوند جو سنگره کښي وپريږمه زه
دا پي له تا وار خطا کيڻ مه زه

د هر ارمان گروان شلبد لے وينم
که په محل کښي هم اوسېږمه زه

ماته جوړه جوړه غمونځه ښکاري
تانه چي کله جدا کيږمه زه

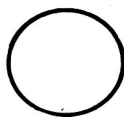
د قدر دانو قدر دلته نشته
داسي وطن کښي حصارېږمه زه

۷۳

دېلبلا نو چالي مځ وړاندوټي
په دې ګلانو خفه کېږمه زه

لا ليه مالګه ناګهاته راشه
په انتظار کېږي دې کېږمه زه

په مټان هغه وخت قیامت وي ځانه
تانه پي څه وخت جدا کېږمه زه

زما دزرهٔ په آئينه کښې ته ټي
د ژوند کتاب هرې صفحه کښې ته ټي

دا ټي لټا خو ځان نيمگړې گڼم
زما د ژوند هرې لمحې کښې ته ټي

بغير لټا به ژوندون څنگه تېروم
زما د زرې هرې حصه کښې ته ټي

زما د مينې امتحان اخلي ته
زما د ژوند هرې قيصه کښې ته ټي

ممتاز دې اوس د زرې پر دو کښې پټی
چې رقيبانونه پرده کښې ته ټي

حُنِي خَلَق

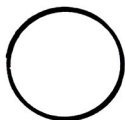
کينه وردي زور وردي حُنِي خَلَق
ڊپر پڻه کبرپڻه غرور دي حُنِي خَلَق

چي پڻه وينو د انسان هم نه مڙيبي
پڻه دنيا کښي حُناور دي حُنِي خَلَق

چي دنيا ٽوک دعقبي دسره زار کڙي
گوره ٿومره بختور دي حُنِي خَلَق

چي بگاڙ سبا د خدائے ياد کښي مشغول وي
خدائیکو هر چانه بهتر دي حُنِي خَلَق

ممتازن ورشه پخيله ئي پخلا کڙه
چي له تانه مَرور دي حُنِي خَلَق

شته په سپرلی کبني دپر کلونښته دے
نوما دپاره دپر غمونہ شته دے

سپيني سپون مي ڪله ميگه جوړي
ستا په زرگي کبني هم داغونہ شته دے

دخيل اوريل دا پيچ و خم چي گورم
دومره قسمت کبني زما ولونہ شته دے

دپر ټوگند ونه خودي اوکړه جانہ
لا د ممتاز زرگه کبني شکونہ شته دے

تہ پي پکيني نه پي اشنا زه پي خلقه کوم
سترگي پي رندي شه زه پي دغو سترگو خه کوم

توله شپه پي طبعه يم سکرکيني سترگي پي کرم
راشي راله نوب کيني زه پي دغه راتلوخه کوم

زړه نه زړه ته لاروي ټول عالم راته هم دا وايي
تا پي لارکيني پرېښوم زه د زړه پي لاروخه کوم

مور

په فکرونو اوسوچونو کښې

۱. ښه زما لخت جگره

۱. ښه زما د زړې سره

۱. ښه زما د سترگو توره

۱. ښه زما د زړه ټکوره

په چې ته نه و ښه پيدا شو

په نامه وي تش يا د شوي

زه به ستا ومه په طبعه

خلاصه وم له هر غم

په خيال کښې په سوچونو کښې

ستا ځاکه مې جوړوله

بس د مینې يو دنيا مې

په نظر کښې چو رښه له

تصویر کښې مې لوبو له

په شکل به مې گوتو لي

په سختو او تکليفو نو

راغلي ته په خپل وختونو

ستا خندا زما دپاره
بهارونه نمورېدل وو
ستا ژړا زما دپاره
کاینات نسکورېدل وو
ستا په سترگوبه پو کېدومه
په هر حقوي دې رسېدومه
ستا زما تر منځه کله
خه عجیبه شان رشته وه
د فکر ونو او سوچونو
یو عجیبه سلسله وه
چې چې وخته اوده نه شي
چرته اوبه پاتې نه شي
هسې نه وي خوب درغله
چرته کت نه شي لوېدنه
نموچې لوه شوې د زړه سره
زه دې فکر کېم او تره
هسې نه بهرته لار شي
خه ضرر درته پېښې نه شي
زما زړه کېنې وسوسې وي
زما دغه دغه اند پېښې وي

گني ته اوس بسه عاقل ٿي
هسي نه ٿي نا قابل ٿي

تو ڀه سڀينه بڙيره زوئ هم
مور ته هسي ماشوم بڻڪاري

زويه خدائے دي نگهبان شه
هر مشڪل دي تل آسان شه

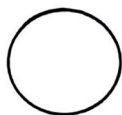
ٻي مور مره شي ٻي ٻي ٻي شي
ٻي دنيا کڻي ٻي اسي شي

بيا دمور قبر ته ٿاري
شپه او ورڇ بيا داسي وايي

موري تا پسي خفه يم
ٻه دنيا يواڻي زه يم

تو مور اوس ديانه لاره
را به نه شي بيا دوباره

ممتاز اوس به خفگان شه ڪري
ٻه ٽي وخت به ارمان شه ڪري

د بڼو د سر د پاسه
بوج د اښکو مې درنيرې

زه د خان نه خیرنه يم
تر مې اوښکې مې تخيرې

ستا د يو ترخې خبرې
زور مې دومره زړه له ورشې

لکه ټوک د غر د سر نه
چې په زمکه راغورزيرې

د بنگړو شرنکار مې اورې
د سلگو مې خبرنه شو

ا زما ساده جانان چې
په کوم جهان کېنې اوسيرې

نن د باران شپبه او بده شوه جوړې
د اوښکولار په مخ خوره شوه جوړې

د تودو اوښکو زور کمېږي رو رو
د امیدونو شمع مړه شوه جوړې

نن به ورځم د یو تپوس د پاره
د صحبت لاره کزه شوه جوړې

وهم چې د سین په چپو ځان لاهوکیم
بنکاري نصیب کښې مې تیاره شو جوړې

ممتاز په هر چا د پر اټبار کولو
حکله خو هرخوانه خفه شوه جوړې

بڻه اخلاق

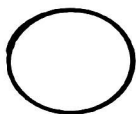
لارې او کوڅې درباندي بڼې بنکاري
ته چې مشرکشر ته سلام کوې

نه دې په دولت اونه عزت کم شي
ته چې په خوبه نوله خوب کلام کوې

بگرځې ته په مزکه خواسمانې ته
ته چې د پردي خپل احترام کوې

ته به د هر چا زړه بڼې اوسينې تل
ته چې بڻه خملت په هر مقام کوې

زه ممتاز له تانه خفه کېم نه
ته خو نصيحت ماته مدام کوې

په ليمو بامندي راواوري
په ننگو اوبنکې خوري شي

په مگروان باران باران شي
په خولم کبني بي راتوي شي

د زرگي په غم بنادي کبني
ددي سترگو پوره لاس وي

کله خاندي به بي واره
په ذرا به کله سرې شي

دانگيني اوبنکې مگورم
تومي ترې راته بنکاري

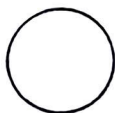
ماڌ زرهه غم پيٽه ڊه سائله
دوي پنه هه تودې تودې شي

زه خو هر چاته دا وایم
زما هنج غمونه نشته

نوبيا زرهه جي داسي وئي
اندرون ذري ذري شي

چي ذرهه په رنج اخته شوم
نو زه پوي شوم جي ته چل ڊه

ممتاز اوس په دغه لوي شوم
چي جي هر چانه کيلي شي

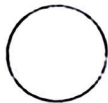
کیلہ دے پہ سر سترگو، دے کپے سرہ بہ گورو
نن راشہ در رکہ سرہ دے قصے سرہ بہ گورو

راخہ در قیبا نو پہ سر، توری خاوری واپوہ
راشہ زما نوالہ، دے پتئی سرہ بہ گورو

زما وستا تر پنچہ، در قیبا ہواوخہ کار نشہ
خپر دے اے جانیہ دے لا بچے سرہ بہ گورو

ماتہ د بیلتون دتوروشیون خبری مہ کوہ
اوس خورنیا ورخ دہ دتیری سرہ بہ گورو

خیال کبھی مے دورچی، او د شپی مے پہ نو بونو کبھی
ممتاز در نہ لوکے شہ ستا و عدی سرہ بہ گورو

ستا مينه لاليه دروغترنه شوه
لار د صحبت راته اغزنه شوه

ثومره په اخلاص ياندي درغله وم
هره يو خبره ستاشکمنه شوه

تا پکښې گډون د فرېب وکړلو
ثومره پاکه مينه وه خيرونه شوه

نه زما زاري نه مې منت مې
مينه دې لاليه کبرترنه شوه

ته نو په قدم قدم جي لوظه شوې
خکه خو ممتاز دومره غمترنه شوه

لور

مستہ مستہ گرچی جوئی وایہ پتہ کوم خیال ئی تہ
خاندی خوشحالین ئی، دبابا دکور مشال ئی تہ

تہ چي شوئی پيدا نوهغه ورخ نه دبل چا وئ تہ
تہ بناسته کونتره ئی، ناسته پتہ دپوال ئی تہ

ستا طلبکاران خوجوئی، هرخا ئی ستاپه طمعدری
خان نه خبرنه ئی چي راگره پتہ کوم جال ئی تہ

تہ دمور ملگری دبابا دسترگو تور ئی تہ
تہ دسپوز مسم خور ئی او پوره پتہ خیل جمال ئی تہ

تا دبابا کور پتہ خیل هنریان دی دنها کپرو
ثوک دی خوش قسمته چي دچا راوتے قال ئی تہ

تہُ غَیْرَتِ دَدُونُو دِ بَابَا دِ سَرِ شَمْلَهٗ یُ تہُ
چَرِی سِکَہ مہُ شِی پِدُ رَشْتِیَا قِیْمَتِی لال یُ تہُ

تہُ دِ پَرْدِی کُوْر یُ مَوْر دِی مَرِ وِخْتِی پَرِ پِشْتَانَهٗ وِی
تہُ کُہ پُتہُ گُوْدَر یُ یَا وِلا یَہٗ پُہٗ دِ بَوَال یُ تہُ

خُہٗ اُو کَرِمَهٗ لُوْر یُ دِ اَدِ خُدَائے اُو رَسُوْل لَارَہٗ دَہٗ
خُدَائے دِی جِدَا مَکْرَہٗ خُو جِدَا رَانَهٗ فِی الْحَال یُ تہُ

تہُ بَہٗ شِی وَا دَہٗ زَہٗ بَہٗ دِی کُوْر کِیْنِی سُو دَائِی شَمَهٗ
مَکْرَحَم بَہٗ بَوَال کُوْر کِیْنِی چِی بَہٗ لُوْر یُ پِہٗ خُہٗ حَال یُ تہُ

تَحْتِ خُو بَہٗ زَہٗ دِ کَرِمَهٗ خُو بَیْجَتِ دِی دِر لَہٗ خُدَائے دِر کِرِی
شِیہٗ اُو وِرْحَمِ یُ خُدَائے تہُ مَمْتَا زَدِ غَہٗ بَیْ یُو سَوَال دِے

شپه د انتظار

غمه نیمه شپه وه هر طرف چپه چپیا وه
د سڅې ابادۍ نه جوړه شوې یو بېدیا وه

وعدۀ یې وه د راتلو ځکه زه وم په انتظار
یوزۀ ومه پرېستانه یوزرکے ده په درزار

خان سره لگیا وم هم کول هم یې رپېل
ستوري په خندا وو خندېدل او مسېدل

ډېره اوږده شپه وه په هېڅ رنگ نه تېرېدله
یوه یوه لمحہ لکه د کال به تېرېدله

زړکے یې په درزا شو خه کشا یې واوړېدله
ماوې جوړې هغه دے خوېشو وه ز غلېدله

ناخا پيه ٿوڪ ڏيوڪا پيه لاس زما پيه لور راتللو
خدا ايلگو چي ٿوڪ نه ڏو اورڪه وه الوتلو

پر پوتنه ڪٽ ڪٽي ٿه پي ٺانر غونڊي ڏمه
زڪا پي لونهه باندي حيرانه غونڊي ڏمه

سترگو ڪٽي ٺي خوب وه خوزمه وه ننا قران
حيرانه وم چي ٽنڪه به زرمه شي به قران

په ڊي ڪٽي ٺي نظر شو ستوري ڊاسي پر ڦڦڦ
ڊري ڊري ڊيوپي ڊي چي اسما ڪٽي بلبل

سپوڊ مي ٺي تر نظر شو ٻه ٻه ٻه خند بدل
ماته به ٺي ڪنل نري نري به مسدل

ٻي شمريه واره ستوري ڪر چاڀر تر ٺاوبدل
به شمعي ڊٽنگ غونڊي ڊي نه زار بدل

دنيا ڊسپوڊ مي ڪار ڊي لکه شمعه بلبل
ما ورته ڪانه او خدا ايلگو چي ڊا مسدل

ما وې پېچې اے سپوږمه زما آشنا نه خه خبرې
اے پنکلی سپوږمه دې و فانه خه خبرې

سره شوه په خندا اوراته شوه داسې گويانه
واوره دچا او د وفا قصه له ماته

زه هم په زړې کني ستا په رنگي يوارما لرم
زه هم يو آرزو او تمنا دتا په شان لرم

ستا که په زړگوتي سيدلي پر ورو نه دي
زما هم دادي زړه باندي يو خوشوي داغونه دي

ما هم د وصال په طمع غرونه نرولي دي
ما هم انتظار کني د پر وروندارولي دي

ما هم په دې لار کني دېرې شپې شوگيرې کړي دي
ما خو دې نه سختي سختي هم لاسې کړي دي

ما دچا دپاره مسدل هم ازده کړي دي
ما دچا دپاره خند بدل هم ازده کړي دي

زڙه ٿڙي غفله شوڀي مروره ٿڙبه ٿله ڀيم
ڊي دنيا نه لڙي ڊڙه ٻڙه ٿڙبه ٿله ڀيم

ڇي زڙه ڀي صبر نه شو آخرييا ورله راغله ڀيم
اڀني ماته گوري ڊاڊي پيا ورله راغله ڀيم

خونٽ ڀي ڊرائون نه ڊه ڊونه راڃي آشنا
خدا ڀيگي ڇي ڊڊي نه ڀس به ڇه راڃي آشنا

اڙه ممتاز اوڊه شه ٿول فڪرونه ستا عبث ڊي
مه زياتوه غم ڊي ڊاغمون ڊي هم ڀس ڊي

ڀه ڊي کڀي يونزي غونڊي چڀه ڊهوا راغله
سترگي ڀي شوڀي پٽي پرکالي رابانڊي راغله

اوزه ڇي شوم اوڊه نو ڊغمون نه شوم خلاصه
ڊڙه ڊمه سترڀي ڊفڪرونه شوم خلاصه

سڪرڇي شوم راويغله نوستومانه غونڊي ڊمه
ڊه خيل سوي قسمت ته زه حيرانه غونڊي ڊمه

لُوبِي

تہ چچی جدا زمانہ گرجی دایہ خہ شی
جانانہ بنہ بہ نہ شی کہ زہ درنہ خفہ شوم

زما د دوارو سترگو توره
دابی لہ تا یمہ شمکوره

ستاپہ لیدوی دزرہ کلی خورہ شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

ما وہ ژوندون تاسرہ ترے
اوس رانہ گرجی جدا وے

ستاپہ جفا بانڈی می دہر زہ کے خفہ شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

دا ژوند خوبیانہ راجی جانہ
ولی جداگرخی زمانہ

چی مونہ جدا یو دغمان زرکے بہ بنہ شی
جانانہ بنہ بہ نسی کہ زہ درنہ خفہ شوم

مانہ دزپہ پتہ لار نزدی شہ
غم می شی لری پتہ دی پوی شہ

تہ مالہ راشہ چی داغر غمان کچہ شی
جانانہ بنہ بہ نسی کہ زہ درنہ خفہ شوم

ممتاز پتہ دغہ نہ پوہیری
جانہ کیلہ دی پتہ خہ کی بی

دیمنی لارہسی نہ نیمہ لار کینی دوا شی
جانانہ بنہ بہ نسی کہ زہ درنہ خفہ شوم

96

لوبه

جانانه کله به راچی زړه ې ژړیني
بي تا، نه قلاړیني لالیه کورته راشه

په ژړا ژارم سود ې نه شتي
بېلتون ې اولي په زړه غشي

دا ې لتا ې جانه زړه کله صبریني
بي تانه قراړیني لالیه کورته راشه

ستا جدایي ده دېره کرانه
دنیا په ما باندې ده ورانه

بکه باران غوندي ۾ اوبنکي راڻڻي
بي تانه ڦلاريني لاليه کورته راشه

ستا دراتلو به ڇه حاجت شي
دجناري ڪٿي ۾ ڇي اوچت شي

مري بيا ڪله پنه ڏرا راڙوندي کيني
بي تانه ڦلاريني لاليه کورته راشه

فرياد

زه به خه درته بيان كرم
حقيقت به درعيان كرم

ژوند هي خه رنگي تيريبي
بس يو پته دے کميبي

كله كله فكر اوكرم
خيل ژوندون ته نظر اوكرم

ماشورچه ده چي تاويبي
بس يو پته دے کميبي

هر يو کس په دې دنيا کښې
ژوند تيري په دې سودا کښې

چي به هرڻه زما کيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

په چا بنه وختونه راشي
پتول غمونه ترې په شاشي

په هرڻه الله پوهيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

مٿان دغه بس يو کار ڪه
غم دهر چا په ځان بار ڪه

خدا ته په دغه خوشحاليڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

شاہین

دخپل زوئے کرنل ضیاء (رچی پائلت دے) دا ڈکیرنہ

۱۔ شاہین پچھ، اے دھت زویہ

۱۔ پھ رشتیا پستونہ، اے دغرت زویہ

۱۔ جذبی خاوندہ، اے دھوا زمریہ

۱۔ ارادی خاوندہ، اے دفضا زمریہ

ستا ارادہ پخندہ، ستا ارادہ منمہ

دہ جذبی نہ دکہ، داستا جذبہ منمہ

۱۔ شاہین پچھ، د شجاعت تکرپی

۱۔ طاقت نہ دکہ، اے د طاقت تکرپی

۱۔ دفضا زلیہ تہ د سیلہ نہ تہن پی

۱۔ دتہری نہ دکہ تہ دتہری نہ تہن پی

اے درفتار شاہینہ ، داستارفتار منمہ
اے پہ رشتیا بنکاری ، زہ دی دابکار منمہ

قائلہ ستا دینچی ، داستا پنچہ منمہ
نہ جی خطا دی شوغہ ، داستا شوغہ منمہ

قائلہ ستا دجرات ، داستا جرات منمہ
اے دشاہین پنچہ ، ستا شجاعت منمہ

زہ دی غیرت منمہ ، خودانہ ناست خہ لہ ی
داغلی پلے غونڈی ، داسی ناراست خہ لہ ی

مٹا دی غونڈ کرے وی ، داتہ مدھو وی ی
زما توردنہ زویہ ، داسی خاموش وی ی

جو پدہ آرام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی
پہ دپس ناکام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی

اوس خو دپینو کپنی ہغہ ، زہ تسمہ نشہ دے
اوس دی پہ سترگو بانڈی ، ہغہ پردہ نشہ دے

اوسن اوتلے شې تہ ، برہ ختلے شې تہ
پاس دھوالہ پردو ، لربر وتلے شې تہ

اوس تہ آزاد ئي شري، اوس تہ خندا کولے شې
پاس دفضايہ سينہ، تہ مشغولا کولے شې

پي خہ دي زيہ غواري، هر خہ آزار کولے شې
خوکہ خيل خان باندي، خہ اعتمار کولے شې

پاسه يقين اوکړه تہ ، وزر نہ کار واخله
دا پاس فضا اووينہ ، نظر نہ کار واخله

اے دفضا بنکاري ، لاندي ټکړو تہ گوري؟
اے دشاھين بچيہ ، پاسي تیکو تہ گوري

تہ خہ ټپوس خونہ ئي ، ستانوم شاھين دگوري
دا دشاھين دپارہ ، دپړلوي توهين دے گوري

يادونه اُميدونه

اے دمکي زمکي بيا رايا ده شوپي
بيا زما پيه سترگو کني آيا ده شوپي

نن د خدائے دکورنه خان لوکے کچه ته
تاو شه ترې راتا و شه چي نايابه شي

دا ساعت چي ترشي بيا به رانه شي
خلاصه به دغم هره فريا ده شي

زه ذره پيه سترگو کعبه وينمه
ولې زما سترگو ته حبرانه شوپي

دا ارمان دهر مومن پيه ذره کني ده
ته ممتان جوړاوس وينه له خوا به شوپي

پښتون

زۀ د پښتون لور د پښون خور د پښتون مور يمه
ډکه د پښتونک پښتنه د پښتون کور يمه
زۀ د مينې پنگله خو دشمن دپاره اور يمه
زۀ يم پښتنه لوکے لوکے له پښتون دور يمه

دا زما پښتون روکي خو هرچا پټرند لے دے
داچي د غبرت غرتہ دے ټول عمر ختلے دے
داچي په پښتو کښي قومره بره رسد لے دے
داچي په عزت باندې هر کور کښي زېږېد لے دے

دے چي اقرار اوکړي بيا تر کله دوستو کښي نه
دے چي قدم داخلي نوبيا همکړي خو يښي نه
دے د همت توره دے په يو طرف چلېښي نه
دے همتي توان دے مصيبت نه نو وږيږي نه

دے د دور وجود د خپلو مټولو پي لھاقت گڼي
 دے د غور پروڼي د آسمان نه هم اوچت گڼي
 دے د پردي مور عزت د خپلي مور عزت گڼي
 دے د مور خدمت دمور د لښو لاندې جنت گڼي

دے پي خټه دخت توان وي نو محفل به د ججروي دے
 خټه دخت پي بوداشي نو بيا مشر د جرگو وي دے
 د حق سره ملگره هم د خپلو د پردو وي دے
 دے داسي مخلص دے پي هر دخت د مشورو وي دے

سل کارونه پي بنه دي نو بوداي بد عادت دے
 دچاسره چي وران شي نو بيا دے لوپي مهيت دے
 نو بيا نه پخلا کي دي په جرگونه په منت دے
 هر خټه په سين لاهو کړي په نو دم پريو ساعت دے

دے پښتون روکي ته زه بس دومره نصيحت کوم
 صبر نه کار اخله دوره زه درسته منت کوم
 بيا به زه قيصي دي په مرهاي د شجاعت کوم
 زه ممتان به غر روره ستا په شرافت کوم

نعمت

ستا نيکي نه ضائع کيږي
دابه هله پکار بيږي

توک که دې باندې پوهيږي
دين دنيا به دې بڼه کيږي

نېت دې هر بنده ته بڼه کړه
دا توبڼه د خان سره کړه

مرگ نه پس به هم ياديني
دين دنيا به دې بڼه کيږي

مرگ نه پس خوهرتته تر شي
توک چې تور لحد کښې گهر شي

بیا به هلتہ کنی خہ کی بی
دین دنیا به دی بنہ کی بی

پہ دنیا کنی بس یو کار کرہ
غم دھر چاہہ خان بار کرہ

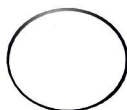
خدا ئے پہ دغہ خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

خدا ئے انسان دے پیدا کرے
اوپہ دی ئی دے پوئی کرے

پہ نیکی خدا ئے خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

ممتاز هر چاسره بنہ کرہ
داتوخہ د عقبی اوکرہ

دابہ هلتہ پکاریری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

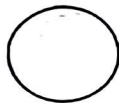

مينه چي پيدا شي فنا کيڻ نه
زره چي بند يوان شي آزاديڻ نه

دا دغم تير چي ثومره فوري شوڻي
اوبنکي بلوم خورنھا کيڻ نه

اے داسمان ستور و پيه جرگه و زخم
يار مې مروردے پخلا کيڻ نه

خنکله دي ممتاز نه زرمه صبر کرو
نوڪ نو داوري نه جدا کيڻ نه

تا چي په سلگو سلگو کښي تېره کړه
مانه نو دې خپله قصه هېره کړه

اوس خو به خبرې هرځای کيږي نو
تا دراز خبره چي برسېره کړه

دا نو يو وپه غوندې خبره وه
تا هسې د بلې نه نن ډېره کړه

زه در سره مينه په اخلاص کوم
تا مينه شكونو کښي راگېره کړه

ما وېل په مرگ به جدا کيږم و نه
تا مستان د ژوند په لار کښي هېر کړه

مینه

دُ عشقِ سمندر کبھی د مینہ یو کشتی دہ
موبن دوارہ پکبھی ناست یو تباہستہ سینہ سپو بندہ

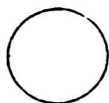
دا تن زما د پارہ پرون نہ د پر بہتر دے
لا لے مہی خوا کبھی ناست دے نری نخہ سیلہ دہ

دنیا نہ ناخبرہ ہر چانہ جی نصیر ہ
نہ لے نہ مالت شہ نہ کورنہ حویلہ

د گمل نو شوی چھی ورشی بورالہ پہ چن کبھی
تاوین یی دکلانو تیارہ کہ ترو بندہ دہ

خمار خمار موسم دے د مینہ انتہا دہ
آواز دلری راشی نحو بندہ پنکھی شپیلہ دہ

ممتاز غموندہ ورک شولالے مہی راروان دے
وسن خاندہ نحو شحال بندہ د غم وروستی سنگہر دہ

ستا دڪبر انتها ده ته پوءِ نه ٿي
دا قصه بگها صبا ده ته پوءِ نه ٿي

مال دولت خود لاس خيري دے جا پوءِ ڪرہ
تا ترپي ٿي ٿي ٿي ملا ده ته پوءِ نه ٿي

محبت خود شوڪ په زور ڪولے نه شي
دا خبره درضا ده ته پوءِ نه ٿي

راز دميني خلق پت ساتي نادانه
ته په هر ڄاے ڪنبي گليا ٿي ته پوءِ نه ٿي

دخيل زبره علاج دي او ڪرہ ته پتخيله
ممتاز ولي لا پروا ٿي ته پوءِ نه ٿي

داچمن

زه یو ورځ کله شنه ته لایم
ماوے سپل دکلو کرمه

د بورا په شان به زه هم
هر یو کله به پکلو مه

په چمن کښې گرځېدمه
هر یو کله ته اودرېدمه

شین چمن رنگ رنگ کلونه
زما زړه وهل ټو پونه

نو یو کس دکلو خوا کښې
گرځېدو په دې سودا کښې

پچي دا ٽول ڇمن زما دے
په هر گل مڻي زره شيدا دے

گل گل شوکئي له بوٽي
وي د کبد لکه چکي

گل پا نهڻي راشوکئي دے
هو کني الوزئي دے

په مستي داسي روان دے
لپونے د بيان دے

ناکھانه داسي غب شو
دمالي آواز برگ برگ شو

داتہ خه رنگي بد بخت ڻي
گل شوکے دهرې نختي

ماد زره ويني ورکي
دا ڇمن مڻي اباد کپے

در چمن تو دهر چا دے
هسي نه يوزخي ستا دے

د مالي په دې نصيره
شوم نحو شماله در په سه

در چمن زمونږ چمن دے
در وطن بنکله وطن دے

حفاظت به ئې کوو مونږ
هر آفت نه به ئې ساتو مونږ

گیله

دهنه تور سرې چې دچا د خاوند په قبر غورېدلې
خهرې لاهغسې تازه دي

گیله نو خدايه نه کرم
يو خبره هسې کومه

زه نومره بد قسمته يم
چې به او بڼکې تل تخومه

زما قسمت نو بڼکاري
تورو شپو کښې دے لیکلے

رڼا خو نه بڼکاري
په تيارو کښې ژوند تېرومه

هرڅوک زړه دواړه کرم
چې په صبر به وخت تېر شي

د غرنه اوچت غم دے
دابه څنگه زه سر کومه

د ځاني ژريا خو نه کورم
دې: پچو ته خفه کېم م

ته صير خدايه وركې ي
دوئي به څنگه پخلا کومه

ما دا طمعه کوله
خو شعلي به چرې راشي

اوس څه اووايمه خدايه
چې د څه طمعه به کومه

ښه ورځ مې لوئ خفکان دے
په حساب ئې نه پوهېن م

د زړه زور مې اوبه شو
نور طاقت به پيدا کومه

چاپېره ځان نه کورم
په تير وکښې شومه کېره

په کومه ډډه اوځم
ځان به کوم نخواستو رسومه

د ژوند ملگره لارو
تورو خاورو کښې رونه شو

يو اځې شومه پاقه
اوس به دغه ژړا کومه

ځان ته به نه گورم
کله تا سره وعده کوم

دا ستا پر پښې يا غيچه به زه
په صبر تازه کومه

د هرڅه ته مالک ې
خدا يه تاته ې دا سوال دے

بې ته ې مدد اوکړې
نور د هسې طبعه نه کومه

118

بېگه مې د آسمان ستوري په چپه خوله شمېر ل
مطلب مې بل خد نه و، و مه ستا په انتظار

د قيب دې هر شخړه وايي زه تانه نه صبرېزم
بس تې مې د زړه سرې نور په چانه كوم اتبار

د مينې په با غچه کښې مې يو کله په نخښه کړه
د دم به چې په اور بل کښې يا جوړوم به ترې نه هار

”زوی مور ته“

ستا د خوري خولي ته زارشم موري
ستا د عاكانو باندي بارشوم موري

تاچي په خه خوارولوي كې يم خه وپلې شم
دا ستا امان زه په دنيا كې خلاصولي نه شم

زه چي پيدا شوم نو په هېڅ نه پوهېد موري
دا سي نادان وم چي به هسي ژر پيدا موري

په خه خوارو او په محنت باندي دي لوي كړي زه
په اثارو او په خبرو دي بيا پوي كړي زه

ته به وي وينه ولي زه دي او ده كولم موري
په پستولاسويه دي زه ورو ورو تپولم موري

په زر قربان به دي دي و منع كولم موري
خان دي كړولو ولي زه دي ابادولم موري

تومره نوارِي تومره محنت دي ماسره كولو
زه بنه پوره شوم تابه بياهم محبت كولو

موري چي پوتے شومه زلمے شوم دا گفتر كومه
ستا په نوارِي او په محنت باندي اقرار كومه

مانه به داسي كارنه كيږي چي خفه شي پرې ته
د ملك او قوم خدمت به كومه چي غره شي پرې ته

د خپلي خاورې به زه داسي حفاظت كومه
زه مقابله به د دشمن په خپل طاقت كومه

زما وطن ته به دشمن يره كتله نه شي
پنښې به يې ماتې كومه دلته به راتلله نه شي

زه د ممتاز په پاكي غېږي دا شو كند كومه
دغه مې لوظ دغه و عده دغه قسم كومه

دَ ژوند په دې کتاب کېنې نخښه کوم یوځای کېنې کېنې دم
زه کومه پانیه اولولم او کومه پکېنې پرېن دم

په هرې یوې پانیه کېنې جدا د غم داستان دے
زه کومه قصه او وایم او کومه پکېنې پرېن دم

د دې نه خبر نه وم چې به دا قصه هم کینې
زه لایمه لاهو شومه اوس خه به را وپتېن م

زما قسمت دې خدایه په تیاره کېنې دے لیکلے
زه نورمه تیند کونه نوزه چرته قدم کېن دم

زما توره نصیبه په رشتیا د غم نه دک کې
زه خه تاسیر اوس او کومه په چل کې نه پوهېن م

خبره ستاد مینہی دھر چانہ زہ پیتومہ
ستامینہ لوئے سوغات دے زہی زہ پوری لگو

دا مینہ لوئے نعمت دے ہم پہ دی دنیا جنت دے
ستامینہ پی پی مل شوہ نور پد ہر خہ اور لگو

لا لید مہربانہ تہ جد ا مہ شی لہ مانہ
دا ستاد راتلو لاریہ پد بنوزہ جارو کو مہ

فن راشہ دزیرہ سرہ دھچانہ مہ کو ویرہ
پد طمعہ درتہ ناستہ بیم پہ زہہ خال لگومہ

ممتاز نمو تولہ ستادہ ستامینہ کبھی ہی سودا
زہ ستاد صحبت خبر پی کلہ چاتہ کو مہ

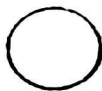
په هر طرف چي چي خي نوزه به ستا دلاس هماسم
ما مه پي پي نده يواخي زه به چيره وارخطا شم

بي تانوزه ژوندون هيوپه ژوندنه حسابوم
ته ولي راته واي چي زه پاتي تر سبا شم

رقيب زمون تر منځه دنقرت لاري تو کلي
د هرڅه به صفاشي نوکه زه درنه څخلا شم

برباده زندگي ده ، هنج په چل ځي نه پوهېن م
په کومه لاره ورشم او په کومه تري نه راشم

ممتاز داسي صادق ده چي هرڅه به هواري کړي
نوته دي نيت صفاکړه چي زه پوهه په رنياسم

نواره ناره زندگي شوه په غمونو په فکرونو
هسي ژوند لره خواري شوه په دې دومره تکليفونو

د غمونو په دلدل کبني نه د خان نه د جهان شوم
هسي تېره مي گواني شوه د دنيا په فرېبونو

د سبا په طمعه ناسته، د ما بې سام تياره لانه په
په ژرپا مي سترگي سرې شوې، په سلگو په فريارونو

زه غوڅيل فکرونه نه کم، تا پسي مي زړه خوږېږي
پچي ته خه رنگي لاهو شوې د اجل په دريا بونو

په رضا د خداي رضايم نور صبر سوال ترې کړمه
خدايه ته ناراضه مه شي زما په فريا دونو

د بنده طاقت ته گوري، امتحان مي هومره اخلي
خدايه ماله طاقت را کوي په دې سختو ساعتونو

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**